

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 30.07.1976, sp. zn. 6 Tz 32/76, ECLI:CZ:NS:1976:6.TZ.32.1976.1

Číslo: 12/1978

Právní věta: Ak spôsobená škoda neprevyšuje sumu 1000 Kčs, nejde o prečin proti majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 3 odst. 2 zák. č. 150/1969 Zb., pokiaľ stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť nedosahuje pre iné okolnosti úroveň tohto prečinu (§ 1 odst. 1, 2 cit. zák.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.07.1976

Spisová značka: 6 Tz 32/76

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Přechin proti majetku v socialistickém vlastnictví

Předpisy: 150/1969 Sb. § 1
§ 3 ods. 2 60/1961 Sb. § 10 písm. a)
§ 31 ods. 1 100/1975 Sb. § 30

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Trenčíne zo 16. decembra 1975 sp. zn. 3 T 1199/75 a vec obvineného J. P. postúpil na prerokovanie OO VB – dopravnému inšpektorátu v Trenčíne.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne zo 16. decembra 1975 sp. zn. 3 T 1199/75 bol J. P. uznaný za vinného z prečinu podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb. na tom skutkovom základe, že 11. septembra 1975 v predpoludňajších hodinách išiel na nákladnom aute s prívesom ŠPZ BL 38-54 po ulici Partizána Jána Pálu v Nemšovej. Na aute viezol vodovodné potrubie, ale išiel tak neopatrne, že klanicami prívesu zachytil okrasný strom na chodníku na pravej strane; strom sa vyvalil zo zeme. Vodič spôsobil MNV v Nemšovej škodu vo výške 300 Kčs.

Za uvedený prečin mu bol uložený trest nápravného opatrenia v trvaní 3 mesiacov so zrážkou z platu 10 v prospech štátu.

Obvinený J. P. sa po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednaní vzdal opravného prostriedku. I napriek tomu podal potom písomné odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave podľa § 253 ods. 1 Tr.

por. uznesením z 29. januára 1976 sp. zn. 4 To 12/76 zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal generálny prokurátor SSR v prospech obvineného sťažnosť pre porušenie zákona. V sťažnosti uviedol, že okresný súd porušil zákon v ustanovení § 3 ods. 2, § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 150/1969 Zb. o prečinoch. Vykonanými dôkazmi sa nedokázalo, že by zo strany obvineného išlo o nedbanlivosť svedčiacu o nezodpovednom postoji k socialistickému vlastníctvu. Navyše išlo o čin, u ktorého je stupeň spoločenskej nebezpečnosti veľmi nízky. Generálny prokurátor SSR preto navrhol vysloviť porušenie zákona s tým, aby rozsudok bol zrušený a vec bola postúpená na prerokovanie OO VB, dopravnému inšpektorátu v Trenčíne ako priestupok.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona v zmysle § 267 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého rozsudku ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že okresný súd porušil zákon v ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb. o prečinoch, a to v neprospech obvineného.

Výsledkami dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní sa dokázalo, že obvinený J. P. príviesom nákladného auta zachytil na hlavnej ulici v Nemšovej okrasný strom, ktorý úplne vyvalil zo zeme a tým spôsobil MNV v Nemšovej škodu vo výške 300 Kčs.

Prečinu proti majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb. sa dopustí ten, kto z nedbanlivosti, spôsobom svedčiacim o nezodpovednom postoji k socialistickému vlastníctvu, spôsobí na takom majetku škodu neprevyšujúcu sumu 5000 Kčs.

Okresný súd predovšetkým neuvážil, či vzhľadom na výšku škody, ktorú obvinený spôsobil nedbanlivým konaním, nejde o čin, ktorého stupeň spoločenskej nebezpečnosti je veľmi nízky a preto nemôže byť prečinom (§ 1 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb.)

I keď zákon pri prečine podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona neustanovuje dolnú hranicu výšky škody, je výška spôsobenej škody významným hľadiskom pre určenie stupňa nebezpečnosti činu pre spoločnosť. Ustanovenie § 3 zákona č. 150/1969 Zb., pokiaľ ide o rozlišovanie medzi prečinom a trestným činom (§ 130 ods. 1, § 137 ods. 1 Tr. zák.), kladie dôraz na výšku škody spôsobenej na majetku v socialistickom vlastníctve vo vzťahu k forme zavinenia. U prečinu podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona je to pri nedostatku iných okolností, zvyšujúcich stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, hranica 1500 Kčs a vyžaduje sa úmyselné zavinenie. U prečinu podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona ide o hranicu 5000 Kčs a vyžaduje sa zavinenie nedbanlivosťou s požiadavkou, aby škoda bola spôsobená konaním, ktoré svedčí o nezodpovednom postoji páchatela k majetku v socialistickom vlastníctve.

V dôsledku toho, ak páchatel nedbanlivým konaním spôsobil na majetku v socialistickom vlastníctve škodu neprevyšujúcu 5000 Kčs a stalo sa to spôsobom svedčiacim o nezodpovednom postoji páchatela k socialistickému vlastníctvu, musí byť vzťah medzi výškou spôsobenej škody a formou zavinenia vodidlom aj pre rozlišovanie medzi prečinom podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb. a priestupkom podľa § 19 zákona č. 60/1961 Zb. Tu je potrebné zásadne vychádzať z vyššej škody než pri rozlišovaní medzi uvedeným priestupkom a prečinom podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/1969 Zb. (porov. rozh. č. 18/1973 Zb. rozh. tr.). Treba brať pritom do úvahy vzájomný pomer horných hraníc výšky škody pri prečine podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/1969 Zb., ktorá je 1500 Kčs a pri prečine podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, ktorá je 5000 Kčs a aj nižšiu (nedbanlivostnú) formu zavinenia pri prečine podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona. Nie je bez významu ani okolnosť, že pre aplikáciu § 3 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb. prichádzajú v praxi do úvahy najmä škody spôsobené haváriami služobných motorových vozidiel a že § 30 vyhlášky č. 100/1975 Zb. stanovuje povinnosť hlásiť dopravné nehody len so škodou, ktorá prevyšuje sumu 1000 Kčs, pričom sa zrejme vychádza tak z ekonomických hľadísk, ako aj z úvah o úmernosti trestnej hrozby. Možno preto dôjsť k záveru, že

suma 1000 Kčs ako dolná hranica ako aj ekonomickému hľadisku, a že teda v prípadoch spôsobenia nižšej škody konaním opísaným v § 3 ods. 2 citovaného zákona stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť nebude spravidla dosahovať mieru predpokladanú pre prečin (§ 1 ods. 2 citovaného zákona).

Okrem toho na naplnenia znakov tohto prečinu nestačí, aby páchatel' zavineným konaním spôsobil škodu na majetku v socialistickom vlastníctve prevyšujúcu sumu 1000 Kčs a neprevyšujúcu 5000 Kčs, ale vyžaduje sa, aby sa to stalo spôsobom svedčiacim o nezodpovednom postoji páchatela k takémuto majetku. K tomu treba hodnotiť celkový vzťah páchatela k majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve. V tomto smere z vykonaných dôkazov vyplynulo, že obvinený pracuje ako vodič z povolania na nákladnom aute u n. p. Vodohospodárske stavby Bratislava, závod 3 Trenčín. Dosiaľ nebol trestne stíhaný pre útok proti majetku v socialistickom vlastníctve, a to ani formou nedbanlivostného konania. Má dobrú pracovnú morálku, je snaživý a ochotný pracovať aj v nadčasových hodinách. Súťaží o najlepšiu posádku motorového vozidla. Viedie usporiadaný rodinný život. Na základe uvedených skutočností nemožno zistiť také povahové črty obvineného, z ktorých by sa dalo usúdiť, že nemá dobrý vzťah k majetku v socialistickom vlastníctve.

Nemožno vylúčiť, že už konkrétne konanie páchatela samo osebe môže byť tak výrazným prejavom nezodpovednosti páchatela voči majetku v socialistickom vlastníctve, že tento zákonný znak možno vyvodiť už zo samého skutku. Najvyšší súd SSR je toho názoru, že v tejto veci ani zo spôsobu vykonania činu nemožno usudzovať na spôsob svedčiaci o nezodpovednom postoji obvineného k majetku v socialistickom vlastníctve. Obvinený viedol nákladné auto s príviesom, na ktorom mal medzi klanicami uložené vodovodné rúry. Klanice na prívесе sú veľmi vysoké a preto pri vyhýbaní sa protiídúcim vozidlám zachytil na pravom okraji cesty okrasný strom a vyvalil ho. Je nesporné, že jazda s takýmto vozidlom a druhom nákladu je pre vodiča náročnejšia. Pokiaľ obvinený neprispôbil jazdu osobitným okolnostiam (§ 6 ods. 1 vyhlášky č. 80/1066 Zb.) a v ulici s okrasnými stromami prechádzal v tesnej blízkosti okrasných stromov, z ktorých jeden vylomil, konal v rozpore s citovaným ustanovením. Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti však nejde o také konanie, ktoré by ukazovalo na nezodpovedný postoj obvineného voči majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/1969 Zb.

Z uvedeného je teda nepochybné, že čin, z ktorého bol J. P. obvinený, nie je prečinom a pri správnom právnom posúdení skutku mohlo by ísť len o priestupok proti pravidlám v cestnej premávke podľa § 10 písm. a) zákona č. 60/1961 Zb. O tom však vzhľadom na ustanovenie § 31 ods. 1 cit. zákona môže rozhodovať príslušné oddelenie Verejnej bezpečnosti.